

ABONAMENTUL :

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.

Jum. an 36 Lei = 72 Cor.

Trei luni 18 Lei = 36 Cor.

Prețul unui număr e de
25 bani sau 50 fil.Telefon p. oraș și in-
terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi numărul 1
INSERTIUNILE
se primesc la administra-
ția și se taxează după tar.
MANUSCRIPTELE NU SE
ÎNAPUIAZĂ.

Prelungirea crizei de guvern.

Criza politică se prelungește mai mult decât s'ar fi crezut la început.

Data fiind situațiunea unei țări atuncea când rămâne fără conducere efectivă, mai ales în momente de grea cumpănă, a trebuit să existe convingerea, în ceea ce privește, că în timpul cel mai scurt posibil, trebuie să se dea o soluție actualei crize de guvern.

Cu toată bunăvoința ce s'a pus și cu toate discuțiile și consultările neîntrerupte ce au avut loc între persoanele marcante ale vieții noastre publice, nu s'a putut ajunge încă la nici un rezultat.

Faptul acesta pune în evidență greutatea cu care se alcătuește un guvern în momente de grea răspundere cum și obstacolele de care se lovesc oamenii politici atuncea când au făcut greșea de a se lăsa conduși de ambiții mărunte și de interese personale, în loc să caute prin toate mijloacele să asigure solidaritatea ce trebuie să existe între toți factorii responsabili ai unei națiuni, în mari și grele împrejurări.

În ultimul timp discordia dintre guvern și opoziție era atât de marcată, încât presa ambelor tabere, în atacurile ce formula, nu mai ținea nici un fel de considerație, nici de gravitatea momentului și nici de faptul că opinia publică din țară cum și cea din străinătate priveau cu mirare și tristețe la o luptă ce nu mai avea nici un înțeles.

Atacurile acestea deslănțuite cu atâta furie, nu aveau alt scop decât acapararea situației, menținerea cu orice preț a puterii și dorința de a sta cât mai mult la cârma statului.

Or, astăzi asistăm la ciudatul fenomen că aceia cari s'au certat și s'au agitat mai mult pentru a reuși să vie la guvern, ezită să-și ia răspunderea situațiunii, aceasta pentru motivul că au convingerea că nu se bucură în fața țării de autoritatea și de influența necesară pentru a putea lua o hotărâre în numele ei.

S'a vorbit mult, s'a insultat și s'a amenințat mult, dar astăzi când este vorba de fapte, vedem că oamenii politici din regat sunt reduși de propria lor atitudine la situația de a rămâne în inacțiune, în aceste clipe când țara ar avea nevoie de luminile celor mai de seamă fii ai săi.

Acesta este rezultatul politicii duse atâta vreme și în baza căreia se slăbea prin forța lucrurilor, creditul României la Paris, prin aceea că unii oameni politici, în loc să meargă mână în mână cu guvernul, făceau o altă politică de cât aceea cerută de interesele naționale.

Era de așteptat în asemenea împrejurări, să se facă un hotărât și repetat apel la unul din bărbații politici cu vază din teritoriile alipite. D. Iuliu Maniu, despre care ultimile știri sosite spun că ar fi declinat sarcina formării cabinetului, nu a putut să facă aceasta de cât după un examen îndelungat și adânc al situației și anume atuncea când a văzut că nu există în jurul său, din toate punctele de vedere, acea largă și sinceră atmosferă de solidaritate, singură prielnică pentru luarea marilor deciziuni.

O personalitate politică, ori cât de mare ar fi autoritatea de care se bucură și ori cât de luminos ar fi întregul ei trecut

politic, nu poate face o rodnică operă de guvernământ, în situații de o excepțională gravitate, decât numai atuncea când se bucura fără de restricție, de un larg și desinteresat concurs.

Faptul că d. Maniu ar fi refuzat să formeze cabinetul, a adus iarăși în discuție posibilități ca aceea a formării unui guvern Manolescu-Râmnicăeanu, probabil cu șanse tot atâta de puține și de slabe după cum a fost la început.

Guvern Manolescu-Râmnicăeanu, guvern Toma Stelian, sau guvern de generali, cu caracter de provizorat, un lucru rămâne în picioare și anume că or care ar fi noua formație, ea rămâne răspunzătoare în fața țării, de modul cum va ști să facă să se cristalizeze *ideea de rezistență* în sufletul tuturor membrilor săi.

Pentru că această idee să dobândească toată convingerea și toată forța necesară, va fi nevoie de o sfortare a tuturor oamenilor politici, asupra propriilor lor slăbiciuni, pentru a se realiza solidaritatea ce trebuie să caracterizeze atmosfera în care va evolua noul guvern.

Presă franceză despre România.

«Le Democrite» publică un articol din care estractem :

Când e lucru dovedit că România a făcut un serviciu imens omenirii întregi, dând o lovitură de grație bolșevismului din centrul Europei, ar trebui să-i păstrăm oarecare recunoștință. Căci oricât de încurcată ar fi încă situația din Ungaria, ea este în tot cazul mult mai bună azi decât în timpul dictaturii bolșeviste.

Se pare însă că Conferința păcii nu este de aceeași părere. Căci, primul gest ce l-a făcut, a fost să trimească o lungă scrisoare de muștrări românilor și de atunci ea n'a scăpat nici o ocazie ca să nu le arate supărarea sa. O asemenea atitudine este pe cât de nedreaptă pe atât de neînțeleasă și aproape îți vine a te întreba, dacă n'ar fi bine să se aplice de aci înainte și diplomației faimoasa axiomă a ostașului: „Nu trebuie să cauți niciodată a înțelege.”

Americanii pun mâna pe bogăția economică a Bulgariei.

Belgrad. Din Sofia se anunță că guvernul bulgar urmează tratative cu un consorțiu american care va lua în exploatare minele de cărbuni și metal din Bulgaria. Condițiunile puse americanilor sunt foarte favorabile. În cercurile politice bulgare se spune că bunăvoința pe care conferința dela Paris o arată Bulgariei, se explică prin înțelegerea bulgaro-americană cu privire la exploatarea minelor.

Concertul Barozzi și A. Alessandrescu.

Socrate Barozzi

Alfred Alessandrescu

Astă-seară are loc la Ateneu, așa după cum am anunțat, concertul dlor Barozzi și Alfred Alessandrescu, primul violonist virtuos, al doilea un maestru al pianului, amândoi considerați în București ca două din elementele cele mai de talenț ale tinerei generații.

Renumerele acestor doi artiști cât și modul cum este alcătuit programul, formează cea mai bună garanție a succesului pe care îl va obține această splendidă și rară musicală.

Publicul arădan, care a dat întotdeauna proba că știe să înțeleagă adevărată artă, nu va lipsi de sigur de a veni în număr cât mai mare la concertul d'astă seară, căruia patronajul M. S. Regina îi dă un prestigiu deosebit.

INFORMAȚII.

— Acuma la expirarea termenului pentru obținerea certificatului de alegător, s'a constatat din datele oficioase, că în orașul Arad numărul alegătorilor pentru cameră e 4339, iar al alegătorilor pentru senat e 2391.

Numărul alegătorilor se repartizează pe secții în modul următor:

Secția I: 935 (cameră), 528 (senat); secția II: 882 (cameră), 520 (senat); secția III: 305 (cameră), 193 (senat); secția IV: 63 (cameră), 45 (senat); secția V: 644 (cameră), 335 (senat); secția VI: 433 (cameră), 236 (senat); secția VII: 427 (cameră), 211 (senat); secția VIII: 650 (cameră), 323 (senat).

— Comisia de aprovizionare a orașului urmărind scopul de a pune la dispoziția consumatorilor o pâine cât mai albă, a însărcinat pe proprietarii de mori să facă așa încât o să obție compoziție de făină de pâine mai bună, decât cea de până acum. În baza rezultatelor ce se vor obține comisia de aprovizionare, în ședința ce o va ține Sâmbătă, va aduce hotărâri în chestia compoziției făinei de pâine.

Tot în ședința de Sâmbătă se vor lua dispoziții și cu privire la distribuirea de făină consumatorilor.

— Președintele uniunii americane a evreilor din România, a adresat M. S. Regelui Ferdinand, telegrama următoare:

„Am primit azi o copie a decretului M. V., relativ la drepturile evreilor din România; mă grăbesc, în numele uniunii noastre să mulțumesc M. V. din adâncul inimei și să o asigur că evreii din America, născuți în România, nu vor uita nobilul gest, care i-a emancipat. Ei vor fi totdeauna în viitor, însuflețiți de cel mai mare interes pentru țară. Trăiască regele! Trăiască dinastia! Trăiască România!”
Braunstein.

— Ministrul de externe englez Balfour a fost înlocuit în consiliul celor cinci de Bonar Law. Acesta îndată după sosirea la Paris a făcut o vizită dlui Clemenceau.

— Au opărit nouile înaintări în armată, în cadrele active și de rezervă.

— »Presă« din Iași, publică o corespondență din Botoșani și în care se spune că acolo s'a dat de urma unei afaceri senzaționale.

E vorba de mai multe milioane rezultate pe urma contrabandelor făcute peste Nistru.

S'au operat mai multe arestări.

— Știri din Kișinău, anunță, că amiralul rus Colceag, președintele guvernului siberian, ar fi fost asasinat de soldați.

Știrea nu e confirmată.

E probabil vorba mai mult de un șvon lansat în urma iafrângerilor suferite de Colceag, din partea bolșeviştilor.

— Violențe cutremure de pământ au avut loc la Dolores în provincia Alicante. În provincia Sienna s'a simțit un cutremur de pământ urmat la scurte intervale de alte două șgduiri.

— Comisia pentru stabilirea prețurilor a fixat prețul foitelor de țigarete pentru vânzare în mare cu 65 coroane sută, iar pentru vânzare cu bucata 90 coroane sută.

Biroul central al partidului național român, a dat un comunicat prin care aduce la cunoștința generală că alegerile nu vor mai suferi nici o amânare.

Presă berlineză anunță că guvernul german va reface temeinic întreg corpul diplomatic german.

În viitor, guvernul german va însărcina cu reprezentarea diplomatică numai personalități, cari n'au servit sub vechiul regim.

— În cercurile politice bineinformate se afirmă că generalul Franchet d'Esperay va înainta consiliului suprem militar un raport despre situația Bulgariei și despre trimiteră de trupe aliate în Bulgaria.

— »Le Temps« vorbind despre întrevederile dintre dnii Mișu și Vaida cu dnii Pichon și Poincaré, își exprimă impresia că situația s'a îmbunătățit și că încurând lucrurile se vor aranja favorabil României.

În general presa franceză continuă a lua cu căldură apărarea cauzei noastre.

— »L'Écho de Paris«, publică: O revoltă a populațiilor turcă și greacă—după »Morning Post«—s'a produs în Tracia orientală împotriva bulgarilor. Ciocniri au avut loc la Markikein. Mulți bulgari au fost uciși.

Alte ciocniri s'au produs la Șabji, aproape de Gumuljina.

Această revoltă este o protestare fățișă contra proiectului american de a deschide Bulgariei, un deșeu, pe marea Egee, prin Tracia.

— Abonații cari își schimbă domiciliul sunt rugați, ca deodată cu noua adresă să ni-o comunice și pe cea veche, căci în caz contrar expedierea suferă întârziere.

Ședința biroului electoral central din Arad.

Biroul electoral central din Arad, va ține ședința Vineri 19 orele 9 a. m. Următorii dnii membri sunt rugați să ia parte la ședință:

1. Simeon Albu, Cermeiu. 2. Dr. Cornel Ardelean, Chișineu. 3. Iosif Berar, Socodor. 4. Iuliu Botea, Buteni. 5. Dr. Alexa Boțioc, Arad. 6. Dr. Teodor Burdan, Ineu. 7. Dr. Eugen Costina, Arad. 8. Ioan Covaci, Iulița. 9. Iosif Carl, Sântana. 10. Vasile Dirlea, Ineu. 11. Dr. Lazar Ghebeș, Pecica. 12. Procopie Givulescu, Radna. 13. Lazar Palcu, Pancota. 14. Ioan Giorgia, Ineu. 15. Cornel Grozda, Șimand. 16. Dr. Iacob Hotăran, Șiria. 17. Dr. Cornel Iancu, Arad. 18. Dr. Sever Ispravnic, Arad. 19. Liviu Ispravnic, Curtici. 20. Emil Micloși, Arad. 21. Ioan Marșieu, Pilul-mare. 22. Petru Marșieu, Socodor. 23. Traian Mager, Germeiu. 24. Liviu Mladin, Curtici. 25. Dr. Vendel Müller, Glogovaț. 26. Dr. Sever Miclea, Arad. 27. Dr. Ioan Nemet, Arad. 28. Iosif Oprean, Săvârșin. 29. Teodor Oarga, Pecica. 30. Dr. Teodor Papp, Arad. 31. Dr. Iustin Petruțiu, Arad. 32. George Pap, Târnova. 33. Iustin Popa, Târnova. 34. George Pleș, Bârzava. 35. Florian Roxin, Buteni. 36. Dr. Alexandru Stoinescu, Arad. 37. Iancu Ștefanuț, Mândruloc. 38. Axentie Secula, Șiria. 39. Ilie Sirca, Halmagiu. 40. Dr. Ioan Ursu, Radna. 41. Dr. Romel Veliciu, Arad. 42. Mihai Vidu, Halmagiu. 43. Dr. Ștefan Angel, Arad. 44. Carol Adelmann, Sântana. 45. Dr. Iulian Borneas, Arad. 46. Ludovic Baroș, Arad. 47. Dr. George Crișan, Arad. 48. Gari Feszler, Alstea. 49. Iuhu Groșorean, Gașa. 50. Dr. Aurel Grozda, Buteni. 51. George Ipravnic, Arad. 52. Dimitrie Lapușca, Arad. 53. Dr. Cornel Luțai, Arad. 54. Nicolae Lazarescu, Șiria. 55. Ioan Moldovan, Arad. 56. Iosif Moldovan, Arad. 57. Dimitrie Olariu, Arad. 58. Iustin Olariu, Arad. 59. Dimitrie Popoviciu, 60. Dr. Ioan Robu, Arad.

Arad, 17 Septembrie 1919.

Dr. Papp,
președintele biroului electoral central.

Stabilirea circumscripțiilor electorale.

(Continuare.)

III.

Județul Bichiș.

1. Circumscripția: **Giula**.

Compusă din:

a) orașul Giula;
b) comunele Domnița Ileana (Chitig-haz), Văreș și Doboz ale plășii Giula și
c) comuna Chighioșul-nou al plășii Ciaba.

2. Circumscripția: **Ciaba**.

Constă din orașul Ciaba.

IV.

Județul Bihor.

1—2. Circumscripția: **Orașul Oradea-Mare**.

Constă din orașul Oradea-Mare, cu suburbii, alege cu vot proporțional 2 deputați.

3. Circumscripția: **Vășcău**.

Constă din comunele plășii Vășcău.

4. Circumscripția: **Beiuș**.

Compusă din comunele următoarelor secretariate ale plășii Beiuș: Beiuș, Budureasa, Bontezți, Curățele, Dragonești, Finiș și Târcaia.

5. Circumscripția: **Răbăgan**.

Compusă din:

a) comunele secretariatelor Căbești, Răbăgan, Roșia, Pocola, B. Uilac și Remetea ale plășii Beiuș și
b) comunele secretariatelor Pomezee și Sâmbășag ale plășii Ceica.

6. Circumscripția: **Tinca**.

Compusă din:

a) comunele secretariatului Ursad al plășii Beiuș;
b) comunele secretariatului Venter ale plășii Ceica și

c) comunele secretariatelor Tinca, Belfeiu, Husăsău, (Râpa) Gînta, Cocioba și Chișhaza ale plășii Tinca.

7. Circumscripția: **Beliu**.

Compusă din:

a) comunele secretariatelor Beliu, Atchiș, Craiova, Cumanesti, Olcea și Ucuriș ale plășii Beliu;
b) comunele secretariatelor Ant, Ghierac, Arpad, Chișeghian și Pămașhid ale plășii Salonta și

c) comunele secretariatului Batăr al plășii Tinca.

8. Circumscripția: **Salonta**.

Compusă din:

a) comunele secretariatelor Ilea, Mădăras, Homorogul român, Tulca și Miche-rechiu ale plășii Salonta;
b) din comunele secretariatelor Gurbediu, Ianășda și Sănașei, (Sályi) ale plășii Tinca și

c) din comunele secretariatului Măraș al plășii Beliu.

9. Circumscripția: **Ceica**.

Constă din comunele secretariatelor Drăgești, Dobrești, Lupoia, Ceica, Lazuri, Hidîșel și Tășad ale plășii Ceica.

10. Circumscripția: **Cefa**.

Compusă din:

a) comunele secretariatelor Cefa, Teboliu, (Vizeșghian), Sânmiclăușul-român, Gepiu, Roit și Bicaciu ale plășii Cefa;
b) comunele secretariatelor Tărian, Nojorid, Leș și Sântândraș din plasa centrală și

c) comunele secretariatelor Sântion, Borș, Sântăul-mare, Artand, Bedeu, Boit și Cherechiul-mare ale plășii B. Cristeș.

11. Circumscripția: **Tileagd**.

Compusă din:

a) comunele secretariatelor Tileagd, Biharia, Piscopia, Căuceu, Uilac, Selăuș, F. Oșorheiu, Păii, Săcădat, Nierlău, Apateiu, Sânmărtin și Ineu ale plășii centrale și
b) comunele secretariatelor Tămășeu (Paptamăsi) Nived, Filighaz și Iacohodos ale plășii Sălard.

(Va urma)

TELEGRAME.

Manifestații de simpatie engleze la adresa României.

(Radio Roma). — „Morning Post“ publică cu titlul „Dreptate României“, motiunea următoare votată în meetingul ce s'a ținut în 7 Septembrie la British Empire Union:

„Acest meeting exprimă admirația sa pentru România care a făcut ceea ce aliații nu puteau face.

Meetingul consideră procedeul anterior a lucra față de România cu amenințări și ultimatum, ca un act dur și necuvenic.“

Voluntarii italieni la Fiume.

San Paolo. — Trupele cari au intrat în Fiume numără 9600 oameni. După unele cercetări s'a dovedit că mulți soldați au fost înduplecați a pleca la Fiume în urma știrilor tendențioase că guvernul ar favoriza această operațiune și că soldații americani și francezi s'au imbarcat.

Declarațiile dlui Victor Antonescu.

Lyon. — D. Antonescu, ministrul nostru la Paris, a făcut ziarului „Le Matin“ următoarele declarațiuni:

„Guvernul român consideră contrariu demnității României de a primi contractul marilor puteri asupra legislației interioare. Controlul acesta ar îngădui statelor din cari sunt isvorite aceste minorități de a întreține în jurul României o agitație periculoasă. E vorba de unguri, de bulgari și chiar de minoritățile germane cari s'au arătat atât de active și de turbulente în timpul din urmă. Nu despre superioritatea evreească e chestiunea“.

Putem să adăugăm la aceste declarații, spune „Le Matin“ că nu trebuie pierdut din vedere rolul considerabil pe care îl joacă România în Orient. De altă parte nici una din chestiunile cari sunt pentru ea de un interes vital, ca Basarabia, Transilvania, Banatul, n'au fost rezolvate de Aliați.

Rezoluția pe care o va lua, spune încheiând „Le Matin“, va fi deci de o extremă importanță pentru pacea orientală.

Termenul prelungirii tratatului cu Austria va fi prelungit.

Paris. — Petit Journal scrie că se va prelungi termenul acordat delegației române și sârbe pentru semnarea tratatului. Protocolul nu a fost închis și nu s'a fixat termen oficial pentru închiderea lui.

Activitatea conferinței de pace.

Lyon. — Ședințele conferinței de pace se vor întrerupe pe un timp anumit, aceasta pentru că Balfour este în concediu și lordul Milner n'are cunoștințe complete în unele chestiuni.

Clemenceau și Polak s'au opus la aceasta din toate puterile, spunând că conferința de pace are de rezolvit probleme prea importante, pentru ca să-și poată întrerupe sau amâna ședințele.

Tittoni la Roma.

Roma. Tittoni ministrul de externe și președintele delegației de pace italiene, a sosit alaltăieri aci și s'a dus imediat în audiență la rege, căruia i-a expus stadiul în care se găsesc desbaterile Conferinței de pace. După afirmațiunile presei italiene, Tittoni a venit la Roma pentru ca să convingă partidele opoziției despre necesitatea ratificării tratatului cu Germania. Tittoni va rămâne câteva zile în Roma.

Măsurile militare ale Greciei.

Belgrad. Din Salonic se anunță, că pregătirile militare ale Greciei la frontiera Traciei, au produs neliniște.

Din ordinul ministerului grec au fost mobilizate din nou 3 contingente și cari sunt concentrate la frontiera Traciei.

În general se crede că guvernul grec dorește să exercite numai o presiune asupra conferinței de pace ca aceasta să soluționeze chestiunea Traciei conform dorinței Greciei.

Adunarea națională din Berlin.

Viena. Din Berlin se anunță că guvernul german a convocat pentru Joi adunarea națională la Berlin pentru modificarea paragrafului 61 din constituția germană redactată la Weimar, paragraf referitor la alipirea Austriei la Germania.

Presă sârbă și România.

Belgrad. Presă sârbească e foarte înțărțată împotriva României, pentru că guvernul român a refuzat cererea guvernului sârbesc de a i se furniza cărbuni. O altă parte a presei sârbești pretinde din contra că Serbia să abandoneze politica hostilă României și să se caute căile cari duc la o înțelegere, deoarece în viitor Serbia va avea nevoie de România Mare.

Călătoria lui Wilson.

Paris. Din New-York se anunță că acolo se așteaptă zilele aceste renapoierea lui Wilson din Washington.

Wilson va rosti un discurs în senat în care va ruga senatul să respingă cele 45 modificări propuse de comisia de externe și să voteze tratatul cu Germania în forma cum a fost iscălit la Versailles.

Paris. Din New-York se anunță că Wilson în pelerinajul său a sosit la Francisco, unde vorbind într-o mare adunare populară a arătat ce armă importantă va fi boicotul economic pentru evitarea războaielor în viitor.

Delegația italiană la Washington.

Paris. Din New-York se anunță, că delegația trimisă de guvernul italian la Washington a luat contact cu conducătorii senatului american și că au și obținut sprijinul senatorilor republicani în vederea unei soluțiuni favorabile Italiei în chestiunea Fiume.

Delegația se va prezenta președintelui Wilson căruia îi va expune că principiile lui cu privire la chestiunea Fiume, nu sunt nici în folosul Americii și nici în folosul păcii mondiale. Delegația va face încercare să-l înduplece pe Wilson să-și schimbe părerea în chestiunea aceasta.

Demisia cabinetului sârb.

Belgrad. Regele a rugat pe membrii guvernului Davidovici să rămână în posturile lor până la formarea noului guvern. Tratatul este în curs și în câteva zile Serbia va avea un nou guvern.

O declarație a ministrului de comerț german.

Viena. Din Berlin se anunță, că ministrul de comerț german, Schmidt reînnoindu-se dela marele bănci din Lipsca a declarat ziaristilor că industria germană în actuala ei situație, dovedește, că poporul german nu poate fi învins economic.

Acei cari au fost la Lipsca — a spus ministrul german — au putut vedea, că germanii cu toate greutățile vremii pot spera într'un viitor frumos, dacă muncitorimea germană va avea totdeauna în vedere marile interese ale industriei germane.

Ministrul a rugat pe reprezentanții presei să adreseze un apel pentru unire către toate clasele sociale ale Germaniei.

D. Tittoni și Muntenegru.

Roma. Mai mulți membrii ai guvernului muntenegrean au vizitat pe ministrul de externe al Italiei, d. Tittoni, rugându-l să intervină la conferința de pace în interesul Muntenegrului.

Declarațiile dlui Goldiș.

»Nemul Românesc« publică următoarele sub iscălitura N. IORGA.

D. Vasile Goldiș, unul dintre miniștri fără portofoliu al Ardealului, a făcut declarații publice cu privire la atitudinea sa și a colegilor săi din același ținut românesc. Ele nu vin prea târziu ca să curme unele zvonuri neplăcute pe care părea a le întări atitudinea despre care am mai vorbit și altele despre care — n'am vorbit.

D-sa a confirmat, ce e drept, că e dintre partizanii „rezistenței“ dlui Brătianu, și aceasta în acele cuvinte energice pe care le află Ardealul când nu face diplomatie, adică mai totdeauna. Cuvântarea sa a cuprins un aprig rechizitoriu contra tuturor nedreptăților ce am îndurat ca să asigurăm că Ardeleni, în ce-i privește, nu vor consimți cu ele niciodată.

Ori dacă e părerea lor dela început, ori dacă au fost aduși la dânsa de argumentele cari li-s'au prezentat, ei au, firește tot dreptul de a judeca astfel, fiind legați de decisiunile dela Alba-Iulia.

D. Goldiș a vorbit însă și de o altă decisiune a Ardelenilor: de a nu se ralia la niciun partid din vechiul regat. Și ni-a făcut onoarea, cu care nu suntem obișnuiți, de a ne așeza ca partid recunoscut lângă liberali și conservatori (uitând faimoasa... „Ligă“, care, ferească Dumnezeu, nu e conservatoare).

Aici voim să adăugăm două lucruri de netedă deosebire.

Din partea vechilor partide, cu „Liga“ lor cu tot, Ardeleni ca și Bucovinenii și Basarabeni, au fost neconțenți solicitați pentru tovarășie, în formele cele mai dibace. E un merit al lor, al celor cari au făcut așa, căci cunosc și pe alții, că au refuzat. Dar din partea noastră, din partea mea care-i cunosc de mult și bine, niciodată n'a venit vre-un îndemn, cât de discret. Din potrivă, m'ar fi încurcat un semn de pretenție, care ar fi fost, nu personal, ci politic. Căci eu cred că România nouă își va crea, cu noi toți, și cu alții decât noi, singură organele ei politice.

Deosebirea fundamentală între noi și cele două partide mari și tari e înainte de toate în spirit și în metodă. Am urât și combătut totdeauna politica de clientelă prin corupție, imorală și necultură, opunându-i aceia de propagandă democratică în spiritul și cu metodele culturii naționale. Ardeleni nu trebuie să facă nici cu noi cauză comună, dar nu vreau ca lumea să aibă impresia că, ferindu-se de noi, ei au evitat același politicianism.

Pentruca să se știe.

N. Iorga.

Colecta pentru biserica Mărășești.

Colecta comună a preoților din Comlăuș (jud. Arad)	
Virgil Mihulin și Dumitru I. Popa: în comuna Comlăuș	cor. 231.—
în comuna Varșand	281.64
	cor. 512.64
Suma din urmă	cor. 12418.24
Total:	cor. 12930.88

Cenzurat: Dr. S. Miclăuș.

C. F. R. Direcția regională Arad.

Nr. 19045—919 III.

Publicațiune de licitație publică.

Diracțiunea Regională a C. F. R. din Arad publică licitațiunea publică referitoare la arendarea restaurantului dela gara Turnu-Roșu. Exarendarea își ia începutul în 1 Octomvrie 1919 și durează 5 ani. va să zică până în 30 Sept. 1924.

Condițiunile pentru concurență se pot afla la secția generală (cl. I) a Direcțiunei Regionale C. F. R. din Arad între orele oficioase 8 a. m. și 2 p. m. eventual pe lângă trimiterea mărcilor corespunzătoare se pot primi și prin post.

Ofertul și anexele provăzându-se cu timbru de 1 cor. se înaintează în plic închis cu următoarea inscripțiune:

Ofert referitor la exarendarea restaurantului dela gara Turnu-Roșu, pe baza publicațiunii de licitație publică a C. F. R. sub No. 19045—1919, sau sunt a se trimite prin post până inclusiv 13 Sept. 1919 la ora 12 la șeful secției regionale (cl. I) a direcțiunei regionale (strada Vilmos Császár No. 3 et. I cam. 15).

Ofertele înaintate, după termenul fixat se vor desface la secția generală a direcțiunei regionale C. F. R. cu care ocazie pot fi de față și oferentii respective reprezentanții legali ai acelora.

În ziua premergătoare a ofertelor înaintate, adică până în 12 Septemvrie 1919 ora 12 a. m. concurenții sunt deobligați a depune în bani gata sau în bonuri de stat 500 cor. (scris cinci sute coroane) ca arvună la cassa colectantă a direcțiunei regionale C. F. R. referindu-se la numărul publicațiunii de licitație.

Arendatorul e îndatorat a servi funcționarilor aplicați la C. F. R. iar în cazuri de masă comună membrilor de familie ai acelora (soție, copii) mai departe personalului poștei regale mobile în cale oficioasă precum și cu ocazia de transferări a miliției, ofițerilor, oficianților militari, stegarilor, elevilor plutonieri, mâncări și beuturi în comparație cu cele afișate pe tarifar cu 20 procente mai ieftin. Dacă arendatorul nu cunoaște persoana aplicată la C. F. R. care beneficiază de acest favor, îi stă în drept a cere dela respectivul legitimația de călătorie sau o legitimație cu fotografie.

E îndatorat mai departe arendatorul a da aplicații dela C. F. R. cari nu conduc economie casnică și aparținătorilor familiei lor pe lângă un preț convenabil vipt, constatat din o amiază, sau amiază și cină, eventual dejun, amiază și cină.

Prețul întreținerii precum și prețul beuturilor antialcoolice pe lângă ascultarea arendatorului asemenea direcțiunea regională îl statorește.

Asemenea e îndatorat arendatorul atât în timp de pace cât și în timp de mobilizare cu ocazii de transferări militare eventual dacă să înființează din partea crucii roșii stațiune pentru bolnavi, a da ostașilor întreținere, și în privința aceasta la provocarea comandamentului militar competent a lega contract pe lângă intervenirea Direcțiunei Regionale.

C. F. R. le stă în drept de a schimba tarifele pe lângă ascultarea arendatorului.

6. Umplerea ghetarului aparținător teritorului arendat, e datorința arendatorului, care în cazuri de nenorociri răniților, asemenea bolnavilor dela C. F. R. e îndatorat a le pune la dispoziție ghiată gratis.

7. După încetarea arândei, arendatorul e dator a reînăpoia toate localitățile precum și toate obiectele luate din posesiunea C. F. R. De reparaturile necesare ivite în urma focirei și uscării îndelungate asemenea de mălărirea localităților, arendatorul e dator a se îngriji în modul și timpul satorit de C. F. R.

8. Asemenea arendatorul e îndatorat a se îngriji pe speșele sale în curățenia localităților aparținătoare restaurantului,

de încălzire și luminatie, înțelegându-se aicea și lucrul hornarului pentru curățirea cuptoarelor de încălzit aflătoare în localitățile arendate.

Arendatorului i se dă pentru banii gata din partea C. F. R. cu preturile de vânzare urcate ce intră în vigoare temporal și ivite cu transportarea pe liniile C. F. R. eventual pe liniile altor trenuri locale.

Materialele ce se extradează pe lângă banii gata e satorit în 160 lemne de foc sau asemenea cantitate de cărbuni și 350 kg. păcură. Materialele acestea i se dau arendatorului prin șeful de gară contra unui revers în rate lunare.

Arendatorul e îndatorat a ținea în curățenie pe speșele sale restaurantul, și pe acesta înainte de plecarea și sosirea trenului personal cu 1 oră a-l încălzi și lumina. Încălzirea se face așa, ca temperatura localităților să fie 20° C.

Materialele extradate de C. F. R. se pot folosi exclusiv numai pentru scopul susamintit și micșorarea sau folosirea lor pentru alte scopuri e strict oprită. Orice abuz ivit în privința aceasta are ca urmare sistarea completă a extradării tuturor materialelor.

9. Arendatorul e dator a se îngriji de servirea cea mai punctuoasă și curată a mușteriiilor.

Chelnerii cari servesc în restaurantul cl. I. și II. sunt datori a purta costum negru.

Mășărița după fiecare întrebuințare se schimbă cu una curată. Întrebuințarea tacămurilor pentru beut și mâncat cari sunt ciobite sau cu alt defect sunt strict oprite.

Intrucât arendatorul n'a preluat vasele și sticlăriile dela fostul ospăț sau întrucât dispune de vasele și sticlăriile proprii și dacă ar trebui ca pe acestea să le procure din nou, e îndatorat toate vasele și sticlăriile precum și întregirea acestora ivită în decursul timpului a le procura dela fabricile din țară.

În cazul acela când atâți călători ar fi în restaurant încât un singur chelner de plată nu ar putea încassa plățile, arendatorul e dator a se îngriji ca nu numai unul, ci corespunzător trebuinței și mai mulți chelneri să încasseze plățile dela public.

Chelnerul de plată neapărat e dator a da oaspelei nota în scris despre mâncările și beuturile consumate.

10. C. F. R. nu ia nici o răspundere despre pagubele ce s'ar putea ivi din focul produs în urma scânteilor de locomotivă sau din alte cauze asupra localităților arendate și aparținătoarelor acelora.

11. Arendatorul înainte de subscrierea contractului e dator a depune o cautiune pentru îndeplinirea exactă a datorințelor luate asupra sa 50% din arânda anuală satorită la cassa colectantă a direcțiunei regionale din Arad în bani gata sau în bonuri de valoare.

12. Contractul se va lega cu arendatorul pe timp de 5 ani însă C. F. R. le stă în drept ca pe lângă abdicere înainte cu 30 zile să deslege ori când contractul.

Arad, la 12 August 1919.

Director Regional:

Di 445—3.

Ispăvnic.

Rafinatorul de mâni RO. A.

în câteva zile aduce în ordine, le face albe, netede și gâte.
mâinile dure
 UNSOARE pentru unsul de noapte — — 15 cor.
 USCAT pentru unsul de zi — — — 20 „

Preparatele de sus se prepară conducătorul farmaciei RÓZSNYAY.

IULIU ASMANY, farmaciști

A R A D, colțul pieței Libertății și colțul străzii Eötvös. No 201-40

Redeschiderea seminarului împreună cu internat dela institutul ped.-teol. ort. român din Arad.

Deodată cu începerea anului școlar 1919-20 se redeschide și internat pentru elevii institutului ped.-teologic.

Taxa de întreținere va face 3000 cor., cu rezerva de a urca sau scădea taxa după împrejurări. Se va plăti în trei rate egale anticipative, ș. a. la 1-ma Octomvrie, 1-ma Ianuarie și 1-ma Aprilie.

Afară de aceste fiecare elev va avea să deie în natură următoarele: 1 majemetrică făină de fiert, 1 majemetrică cartofi de prima calitate, 10 kg. linte ori mazăre, 10 kg. unsoare de porc curată și 10 kg. săpun de casă. Acestea le va pune la dispoziția direcțiunii seminariale fiecare elev atunci, când va fi provocat din partea direcțiunei.

Fiecare elev va aduce 1 saltea, 2 perine 4 fețe de perini, 2 cearceafuri, 1 plapomă, 2 cearceafuri de plapomă, 1 cuvertură (acuperitoare) de pat, 4 ștergere, 3 serviente, o cămeși, 6 ismene, 6 părechi de ciorapi, 12 batiste, peptene, perie de cap, de dinți, de haine și de ghetă, cuțit, lingură, furculiță, 1 cească pentru cafea și 1 linguriță, 1 păhar pentru apă, 2 farfurii. Albiturile se pearte monografurile elevului cusut cu fir. Toate aceste se vor trece în două inventare, din cari unul se va păstra la institut, celalalt la elev.

Elevii primesc întreagă proviziunea, și a hrană, luminat, încălzit, spălat și baie.

Elevii ambelor despărțăminte sunt obligați a locui în internat. Locuința în oraș este admisă numai în cazuri de concesiune specială din partea Consistorului, de unde să se ceară motivarea acestor concesiuni pe calea direcțiunii.

Cu începerea aului școlar 1919—20 didactul pentru elevii ambelor despărțăminte este 200 cor., atât pentru elevii ordinari, cât și pentru privațiști, care se plătește în 2 rate egale, ș. a. la 1-ma Octomvrie și la 1-ma Februarie.

Consistorul gr. or. român diecezan din Arad.
 Co 454—3.

Un preot vădov caută o femeie inteligentă mai în etate care să grijească de creșterea de 2 copii și să conducă economia de casă. Adresa se află la administrația acestui ziar.
 Nr. Co. 459—3.

„Iarăși am pus în circulațiune cel mai favorabil cosmetic a damelor”

HELACITUL

„Fața unsuroasă și cu coși (mitesser) după o mică spălătură devine minunat de frumoasă de oarece HELACITUL e năuș, nestricăcios și îndotă se observă efectul lui înfrumșetător”. — — (No 142)

PREȚUL 5 cor.

Dr. FÖLDES și HEHS
 farmaciști, ARAD.

Hârtie de împachetat SUPERIOR albă de vânzare în mic și mare la firma: „HERMES”, întreprindere de comisiuni, ARAD. str. Luther nr. 1. He 385

În cursul luni Septemvrie se deschide prăvălia de ghetă și articole : de modă pentru bărbați :

a Fraților Apponyi

: pe bulevardul Archiducelui Josif Nr. 7. :
 Prețuri ieftine, serviciu culant și mărfuri de calitate bună.

No. E 455—5.